

FOR
Freedom
AND
Justice...

AMERIŠKA DOMOVINA

Rev. R. Rogan 12-23-9
St. Cyril Church
2 St. Mark's Place
New York, N.Y. 10003

AMERICAN IN SPIRIT
IN LANGUAGE ONLY

Serving Chicago, Milwaukee, Waukegan, Duluth, Joliet, San Francisco,
Pittsburgh, New York, Toronto, Montreal, Lethbridge, Winnipeg, Denver, Indianapolis, Miami, Phoenix, Elly, Pueblo, Rock Springs

SLOVENIAN
MORNING NEWSPAPER

LETÓ LXXIX. — Vol. LXXIX

NO. 41

CLEVELAND, OHIO, TUESDAY MORNING, MARCH 15, 1977

Eisenhower ni bil za integracijo šol

Bivši vrhovni sodnik Earl Warren trdi v svojih spominih, da predsednik Eisenhower ni odobral integracije šol, ki jo je odredilo Vrhovno sodišče leta 1954.

WASHINGTON, D.C. — Predsednik ZDA D.D. Eisenhower je imenoval za Vrhovnega sodnika ZDA bivšega kalifornijskega guvernerja Earla Warrena. Pod vodstvom tega je Vrhovno sodišče ZDA odločilo, da je treba za enakost šol v teh pomešanih in bele šolarje, med tem ko je preje zadostovala za enakost enaka vrednost samih šol, šolskih poslopij in šolskih programov.

Znani odlok Warrenovega Vrhovnega sodišča v slučaju Brown proti Solskemu odboru pomeni začetek integracije šol, katero so v naslednjih letih skušali in jo še vedno skušajo doseči med drugim tudi s prevažanjem šolarjev v avtobusih iz črnih predelov mest v bele in obratno.

Četudi je Vrhovno sodišče leto kasneje zahtevalo, da se integracija šol izvaja "z vso možno hitrostjo", predsednik Eisenhower v tem pogledu ni nič storil, niti ni izjavil, da je posled "nezakonito" vzdrževati in ohranjati rasno ločene šole.

Vrhovni sodnik E. Warren piše v svojih spominih, da je pričakoval "nekaj odpora" proti integraciji, toda ne tolikšnega in ne tako kljubovalnega. Eisenhower naj bi bil ob neki priliki branil zagovornike segregacije na jugu naše dežele, češ: "To niso slabi ljudje. Vse, kar jih skrbi, je to, da ne bi bilo treba njihovim malim, sladkim dekletcem sedeti v šoli poleg kakšnega velikega, preveč odraslega črnca."

"Spomini Earla Warrena" bodo začeli izhajati prihodnji mesec v Atlantic Monthly tri leta po Warrenovi in 8 let po Eisenhowerjevi smrti.

Švica bo pustila tujce v deželi

BERN, Šv. — V nedeljo je bilo v Švici ljudsko glasovanje o tem, ali naj število tujih državljanov v Švici omeje na 12% vsega prebivalstva, ko jih je stvarno v deželi okoli 15%, ali ne.

Ti tujci so prišli v švico večji del v času industrijske rasti in so prevzeli vsa težja in slabše plačana delovna mesta. Del švicarjev je tujce težko prenašal in je že pred leti zahteval njihovo omejitev. Najprej so ustavili prihajanje tujcev v švico, nato pa so jih hoteli postopno spraviti iz nje, kar jih je nad 12% celotnega prebivalstva.

O tem so imeli ponovno ljudska glasovanja, ki pa predloga niso nikdar odobrila. Tudi preteklo nedeljo je bil predlog odklonjen.

Belgijci bodo volili

BRUXELLES, Belg. — Predsednik vlade Leo Tindemans je pretekli teden objavil razpust parlamenta in nove volitve za 17. april.

Vremenski prerok

Delno oblačno z najvišjo temperaturo okoli 66 F (19 C).

JOSEPH CALIFANO JR., zvezni tajnik za zdravstvo, prosveto in socialno skrbstvo, je predložil ustanovitev posebne zvezne agencije ki bi naj nadzirala stroške zdravljenja v bolnišnicah. Ti rastejo daleko hitreje kot vsi ostali življenjski stroški.

Republikanci obnavljajo svojo organizacijo s tal

WASHINGTON, D.C. — Republikanska stranka se pri volitvah v novembru z izjemo predsedniškega kandidata ni posebno dobro obnesla, četudi se je dežela nagibala bolj proti konservativni strani. Trenja med vodilnimi republikanci so zmanjšala in ovirala skupni napor za zmago in s tem v precejšnji meri pomagala k zmagi demokratom, v prvi vrsti predsedniku J. Carterju.

Posledice teh trenj nekatere od vodnikov niso zmogle, zato se ta trenja nadaljujejo, četudi morda manj vidno kot preje. Novi načelnik glavnega narodnega odbora republikanske stranke Bill Brock bi rad stare spore odstranil in izgladil, istočasno pa je začel obnavljati republikansko strankino organizacijo s tal.

Posebno pozornost posvečajo on in njegovi sodelavci okrepitvi stranke na državnih ravni. Iščejo vabljive in sposobne kandidate za državne zakonodajne pri volitvah prihodnje leto. Tisti, ki bo imel v rokah te, bo odločil o volivnih okrajih po ljudskem številu 1980 in seveda te začetno tako, da bo čim ugodnejše za njegovo stranko. Sedaj imajo demokratje večino v 36 državnih zakonodajah, republikanci pa le v 14.

Kalifornija dobila vrhovno — sodnico

SAN FRANCISCO, Kalif. — Rose Elizabeth Bird je bila pretekli teden potrjena kot prva ženska na čelo vrhovnega državnega sodišča.

Na to mesto jo je imenoval guv. Edmund G. Brown Jr., komisija za sodniške nastavitve jo je potrdila kljub precejšnemu javnemu odporu, ker imenovana doslej ni imela nobene sodniške skušnje.

Ameriški potresni strokovnjaki v Romuniji

BUKAREŠTA, Rom. — Koncem tedna je prišla sem skupina ameriških potresnih strokovnjakov, ki bo sodelovala z romunskimi pri opazovanju znakov, ki bi mogli kazati na nov večji potresni sunek.

Ameriški strokovnjaki bodo pošiljali svoje ugotovitve v Romuniji na narodno potresno središče v ZDA, kjer bodo njihove podatke proučili in sporočili svoje ugotovitve v Romunijo.

Skupni gospodarski odbor Kongresa hvali predsednika Carterja

Na splošno poročilo skupnega gospodarskega odbora Kongresa predsednika pohvali, predlaga pa dodatno znižanje davkov kot gospodarsko poživilo.

WASHINGTON, D.C. — Odkar je v Beli hiši demokrat, je skupni gospodarski odbor Kongresa do Bele hiše dosti ljubeznivejši. To ni prav nič čudnega, saj imajo v odboru veliko večino demokratje. Tako je kong. Richard Bolling iz države Misouri pohvalil predsednika Carterja, "ker je nastopil naglo in učinkovito".

Carterjev gospodarski program so na splošno v odboru označili za "dober" toda liberalno krilo demokratske stranke, ki je še vedno močno, je priporočilo dodatne ukrepe za pospešeno rast narodnega gospodarstva in za odločnejše ukrepe proti inflaciji.

Liberalni demokratje hočejo hitrejšo rast gospodarstva, ki bi naj hitreje zmanjšala brezposelnost. Predlagajo dodatno znižanje osebnega davka, ki bi naj zmanjšalo dohodke zvezne vlade v novem proračunskem letu za nekako 6 milijonov dolarjev, ter dodatnih 5 milijonov dolarjev za ustvarjanje novih delovnih mest. Skupno bi to pomenilo povečanje primanjkljaja v zveznem proračunu za dodatnih 11 milijonov na skupno 69 milijonov.

Ker bi tako povečanje primanjkljaja predstavljalo tudi pospeševanje inflacije, je kongresni odbor za gospodarstvo predložil, naj bi Svet za ustajljene plače in cene dobil nova pooblastila, da bo mogel učinkovito zavirati rast cen.

Sadat ne bo pustil pedi arabske zemlje Izraelu

KAIRO, Egipt. — Predsednik Egipta Anvar Sadat je ob odprtju zasedanja Palestinskega narodnega kongresa dejal, da ne bo pustil niti pedi arabske zemlje v rokah Izraela. Gre za arabsko zemljo, ki so jo zasedli Izraelci v vojni junija 1967.

Člani kongresa, skupno 290, so Sadatu navdušeno ploskali. Kongres je izvolil zmerne vodnike, pa ni spremenil programa, kot so pričakovali. Še vedno je njegov cilj uničenje — Izraela.

Novi grobovi

Frank Pirc

Frank Pirc (Pierce) z 22471 Arms Avenue je zbolel na domu svojega sina, od kod so ga prepeljali v Euclid General bolnišnico, kjer so ugotovili njegovo smrt. Pokojnik je bil vdovec po leta 1972 umrli ženi Anni, roj. Longar, oče Frances Orton (Atlanta, Ga.), Eleanore Bortnick in Franka J. Pierce, 6-krat stari oče, brat Katherine Bernik (Chicago, Ill.), pok. Julie Milan, roj. Josephine Zjalin in pok. Antona Pirca. Rojen je bil v Žužemberku in je prišel v ZDA leta 1905, zaposlen je bil do upokojitve leta 1960 kot strojnik pri Wean's Equipment Co. Bil je član ADZ št. 27 in veteran prve svetovne vojne. Pogreb bo iz Zeletovega pogrebnega zavoda na E. 152 St. v četrtek ob 8.30, v cerkev sv. Kristine ob 9.15, nato na pokopališče Vernih duš.

Frank M. Rupnik

V Slovenskem domu na ostarele je umrl preteklo nedeljo ponoči 88 let stari Frank M. Rupnik, mož Ann, roj. Habine, preje pa pok. Rose, roj. Russ, oče Rose Gudhe, Victorie Kiel, Eleanor McFarlane in pok. Ernesta, očim pok. Emily Miller, 12-krat stari oče in 18-krat prastari oče. Pogreb bo iz Grdinovega pogrebnega zavoda na Lake Shore Blvd. v petek ob 9.30, v cerkev sv. Jeroma ob 10, nato na Kalvarijo.

Pokojnik je umrl star 87 let.

Delegacija v Indokino nima upanja na uspeh

WASHINGTON, D.C. — Poselna delegacija ZDA, ki je v nedeljo odletela v Vietnam in v Laos, da bi dobila podatke o pogršenih vojakih v dolgi vojni v Indokini, ima malo upanja, da bi uspela. Delegacijo v Hanoi vodi predsednik Unije avtomobilskega delavstva Leonard Woodcock.

Ta je pred odletom v Azijo dejal: "Če človek pomisli na ozemlje in na vse stvari, ki so spremljale dolgo vojno, je preteko predstave, da bi mogli dobiti podatke o vseh osebah, ki so na tem seznamu."

Delegacija bo prišla v Hanoi jutri, v sredo, in bo skušala dobiti odgovore na vprašanja o 2,250 osebah, ki so še vedno pogrešane in o njih ni trdnih podatkov. Delegacija bo ostala v Hanoi, tri dni, pa se oglasila tudi v glavnem mestu Laos Vientiane. V Hanoi se bo delegacija razgovarjala s tamkajšnjimi vodniki brez dvoma tudi o vseh drugih vprašanjih, ki zadevajo Vietnam in ZDA.

JUGOSLAVIJA NAMIGUJE NA JEDRSKO OBOROŽITEV

Eden vodilnih generalov in partijskih vodnikov je v listu "Nin" pretekli teden zapisal, da utegne Jugoslavija razviti lastno jedrsko orožje, če jo bodo k temu prisilile zahteve po varnosti.

BEograd, SFRJ. — Že nekaj let so navajali razni viri SFR Jugoslavijo med državami, ki da so sposobne razviti in izdelovati jedrsko orožje. Vendar Jugoslavija sama o tem ni nikdar javno razpravljala, stalno je izjavljala, da je proti jedrskemu orožju in se zavzemala za njegovo splošno prepoved. Sedaj je eden njenih glavnih vojaških in partijskih vodnikov gen. Ivan Kukoc v časopisu "Nin" zapisal, da morejo določene okoliščine SFR Jugoslavijo je pripraviti do tega, da se bo lotila gradnje jedrskega orožja.

Gen. polk. Ivan Kukoc svari v svojem članku v tedniku "Nin" da bi napad na SFR Jugoslavijo pomenil začetek tretje svetovne vojne. Nato dodaja: "Jugoslavija je vedno bila in bo tudi v bodoče proti monopolnemu nadboru, ki ga skušajo uvesti nekatere države članice takozvanega jedrskega kluba."

"Ali bo Jugoslavija prisiljena začeti razvijati jedrsko bombo, zavisi najmanj od nje. Je dobro znano, da Jugoslavija je in ostane odločna podpornica politike razorožitve, toda razorožitve za vse," piše gen. Kukoc, nato pravi, da ima Jugoslavija možnosti za razvoj jedrske bombe, ter nadaljuje:

"Z vztrajnimi naporji je Jugoslavija uspela razviti obsežne možnosti in dinstrijsko-tehnološke raziskave, ki temeljno zadovoljuje potrebe jugoslovanskih oboroženih sil."

Možnosti jedrske oborožitve in priprave na jedrsko vojskovanje je prvič omenila "Borba", uradno glasilo Zveze komunistov, že leta 1975. Tuje vojaške zastopnike je iznenadil njen članek 7. decembra 1975, v katerem je med drugim zapisano: "Naše oborožene sile so pripravljene za dolgo in uspešno vojskovanje pod najsodobnejšimi okoliščinami, kar pomeni tudi jedrsko vojno."

Gen. Ivan Kukoc je pretekli teden v "Ninu" zapisal, da bo Jugoslavija, če se bo čutila ogroženo, pretehtala svoje "sedanje stališče proti širjenju jedrskega orožja".

Župan Newarka za prisiljanje Concorda

Župan mesta Newark v New Jerseyju je pozval port Authority, naj dovoli pristajanje letala Concorda na tamkajšnjem letališču, če tega ne more na letališču Kennedy.

NEWARK, N.J. — Kenneth Gibson je pozval Port Authority držav New Jersey in New Yorka, ki ima pravico dajati dovoljenja za pristajanje in vzletavanje letal na letališčih obeh omenjenih držav, naj da francosko-britanskemu letalu Concorde, ki zaradi svoje nadzvočne brzine povzroča več hrupa kot druga letala, dovoli pristajanje na letališču Newarka, če tega ne more dovoliti za letališče Kennedy, kjer bi hrush vzemirjal nekako milijon in pol ljudi, ki živijo v bližini.

Britanski ministrski predsednik James Callaghan je med tem zadnjo nedeljo v razgovoru na ABC televiziji izjavil, da on ni za kake posebne odgovore ZDA v slučaju, če bi Port Authority odklonila letalu Concorde pravico pristajanja na letališču New Yorka.

V zadnjih tednih je bilo posebno v Franciji slišati zopet take grožnje v okviru pritiska, ki bi naj pripravil ZDA do tega, da bi dovolile letalu Concorde polet v New York. Ti bi naj zmanjšali izgubo teh letal v potniškem prometu.

Sovjeti zavračajo zahodne komuniste

MOSKVA, ZSSR. — Komentator G. Dadyants je v listu "Socialistična industrija" obdolžil zahodne komunistične partije, da so "prijele trnk" in podprle nasprotnike sovjetskega režima.

V svojem sestavku trdi Dadyants, da je bil smoter napadov na Moskvo v pogledu njegovega postopanja z onimi, ki se zavzemajo za človekove pravice, zastrupiti ozračje pred konferenco v Beogradu, ki bo v letošnjem juniju pregledovala izvajanje določil v Helsinkih leta 1975 podpisanih sporazumov.

Palestinski skrajneži v boju z zmernimi podlegli

BEJRUT, Lib. — Palestinski gverilci, ki odklanjajo Izraelu pravico do obstoja, so se v začetku tega tedna zapletli v boj z zmernejšimi skupinami Al Fatah. V dveh dneh bojev v mestu Nabatiye so skrajneži podlegli enotam Al Fatah in Sajka.

Obe zadnji skupini sodelujeta z vladama Sirije in Egipta, med tem ko skrajneže podpirata zlasti Irak in Libija.

Imelda Marcos v Libijo

MANILA, Filip. — Predsednik Marcos se je odločil poslati svojo ženo Imeldo v Libijo, kjer so bili zadnjič prekinjeni razgovori med njim in muslimanskimi

Iz Clevelanda in okolice

Uprava išče raznašalca —

Uprava lista išče raznašalca za Ameriško Domovino za E. 60 St. E. 58 St. in Bonna Avenue. Kličite tel. 431-0628 ali se oglašite v uradu.

Iz bolnišnice —

Anton Jarc, 30439 Mark Ct., Wickliffe, Ohio, se je vrnil iz Richmond Heights bolnišnice in se zahvaljuje za obiske, darila in vsočila.

Seja —

Podružnica št. 32 SZZ ima jutri, v sredo ob sedmih zvečer sejo v SDD na Recher Avenue.

Znižana cena za vodo —

Robert Novak, zastopnik 23. varde v mestnem svetu, sporoča, da bo skoro na razpolago voda iz mestnega vodovoda po nižji ceni za osebe stare nad 65 let in za one, ki so stalno nesposobni za delo. Za vse podrobnosti kličite R. Novaka na tel. 391-3333.

Zadnje vesti

WASHINGTON, D.C. — Predstavniški dom je včeraj izglasoval predlog za izpolnjevanje gospodarskih sankcij proti Rodeziji, sprejetih v ZN leta 1966. ZDA so to opustile leta 1971, ko so obnovile kupovanje kroma v Rodeziji. Senat bo o predlogu glasoval danes.

ATLANTA, Ga. — Danes so tu nadomestne volitve v 5. kongresnem okraju, kjer je bil v novembru izvoljen A. Young, ki je bil kasneje imenovan za poslanika ZDA pri ZN. Utegne se dogoditi, da bo med 12 kandidati prevladal beli, ko so črni glasovi razdeljeni.

WASHINGTON, D.C. — Sen. Barry Goldwater zanika trditve skupine novinarjev, ki so preiskovali zločinsko dejavnost v Arizoni v zvezi z umorom novinarja Dona Bollesalana, da je on povezan z zločinskimi podzemljem poslovno in osebno. Namignil je, da se ti očitki utegnejo končati z eno največjih tožb zaradi obrekovanja.

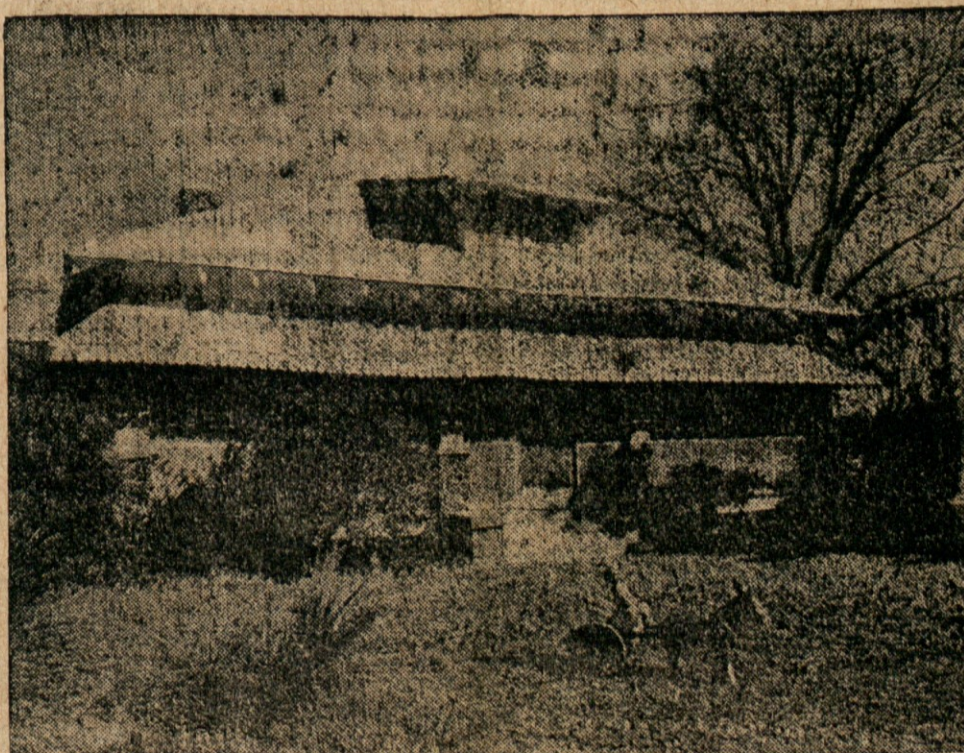
ABIDJAN, Slonokoščena obala. — Luciano Porcari, neki italijanski mehanik, ki je bil pred leti tu zaposlen, je ugrabil včeraj potniško letalo španske letalske družbe, ki je bilo na poti iz Barcelone na Malorco, ter ga prisilil k poletu v Slonokoščeno obalo, kjer ima hčerko. Ko je dobil tu svojo hčerko in zahtevanih \$140,00, je usmeril letalo v Casablanca v Maroku.

RAVALPINDI, Pak. — Opozicija proti vladi Bhutta zahteva razveljavitev volitev in izvedbo novih pod nadzorom vojske. Položaj se je v državi tako zaostрил, da je Bhutto preko radia pozval svoje nasprotnike, naj ne gonijo države v notranje nemire. Včeraj je bil pri demonstracijah proti vladi en mrtev, veliko pa so jih prišli.

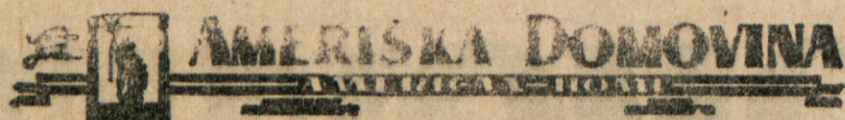
MAR DEL PLATA, Arg. — Tu se je začela včeraj konferenca Združenih narodov o vprašanju oskrbe z vodo v raznih delih sveta. Konferenca se udeležujejo zastopstva okoli 100 držav.

mi uporniki na južnih Filipinih, katere podpira Libija.

Predsednikova žena naj bi pomagala razgovore spraviti spet v tek in jim pomagati do uspešnega zaključka.

ZGODOVINSKI SPOMENIK — Slika kaže rojstno hišo predsednika Jimmyja Carterja v Archery, Ga., dve milj jugozahodno od Plains, Ga.

6117 St. Clair Ave. - 431-0628 - Cleveland, Ohio 44103

National and International Circulation

Published daily except Wed., Sat., Sun., holidays, 1st two weeks in July

NAROCNINA:

Združene države:
\$28.00 na leto; \$14.00 za pol leta; \$8.00 za 3 mesece
Kanada in dežele izven Združenih držav:
\$30.00 na leto; \$15.00 za pol leta; \$8.00 za 3 mesece
Petkova izdaja \$10.00 na leto

SUBSCRIPTION RATES:

United States:
\$28.00 per year; \$14.00 for 6 months; \$8.00 for 3 months
Canada and Foreign Countries:
\$30.00 per year; \$15.00 for 6 months; \$8.50 for 3 months
Friday Edition \$10.00 for one year.

SECOND CLASS POSTAGE PAID AT CLEVELAND, OHIO

No. 41 Tuesday, March 15, 1977

Narodnostno mešane poroke v zdomstvu

Oni dan smo obžalovali, da je v Sloveniji pod sedanjim režimom prišlo tako daleč, da se je lansko leto celih 16% slovenskih fantov in deklet poročilo s tujerodci z juga države, ki govorijo drugačen jezik in so večinoma tudi druge vere. Taki mešani zakoni slabijo slovenski narod v domovini v narodnem in verskem oziru, saj je skoraj notorično, da se slovenski človek kaj rad prilagodi tujcu v rabi njegovega jezika (zlasti če je soroden) in privzemu njegovih narodnih izročil. Kakšni bodo v takem zakonu otroci v narodnostnem oziru, ni težko uganiti. Verjetno nikakršni Slovenci, gotovo pa ne zavedni Slovenci. Za maloštevilen narod je taka perspektiva v bodočnost vznemirljiva, če ne alarmantna.

Ugotovili smo, da je za opisano stanje odgovorna gospodarska in načrtno zasnovana narodnostna politika vladajoče komunistične partije. Resignirano smo dejali, da za preokret te politike zdomci žal ne moremo kaj prida opraviti, če sploh kaj. Danes bomo pa spravili na površje vprašanje narodnostno mešanih porok med nami izseljenci v tujih deželah, kjer emigrantski starši in njihova skupnost vendarle morejo napraviti mnogo, da se poroke njihovih otrok s tujerodci omejijo na minimum. Kaj takega je zlasti opravičeno pričakovati v krajih, kjer slovenski emigranti živijo toliko blizu drug drugega, da lahko prihajajo v isto cerkev, v isto dvorano in v isto društvo.

In vendar vidimo, da ustanavljanje družin s tujerodci ni redka izjema, ampak postaja skoraj že nekaj navadnega. Ob izteku lanskega leta smo brali med drugimi tudi statistiko porok slovenske mlade generacije v letu 1976, in sicer v izseljenjski skupnosti, ki je celotni slovenski emigraciji za vzor — v Argentini. Iz pregleda imen in priimkov je mogoče razbrati, da se je tam celih 50% slovenskih deklet in mladeničev poročilo s tujerodci. Toda preden o tem naprej govorimo, velja poudariti, da se ta problem v domovini, in isti problem v tujini, ne more in ne sme primerjati kot enako z enakim.

Z ozirom na neugodnost in škodljivost za narodovo bodočnost, ki jo prinašajo narodnostno mešani zakoni, je treba najprej pokazati na razliko, ali je tak zakon sklenjen v domovini ali v tujini. Doma živi bodoči zakonski drug sredi avtohtonega lastnega naroda, na svoji zemlji, pod zakonitimi odredbami in pod upravnim aparatom, ki je v rokah slovenskih ljudi. Ima torej pod nogami trdno narodno osnovo, ali vsaj imeti bi jo moral, če bi režimska politika namerno ne delovala v smeri asimilacije med narodi Jugoslavije. V zdomstvu se znajde tak zakonski "kandidat" v bistveno drugačnem položaju. Sredi ljudi tujega naroda je njegova narodnostna osnova brez trdnega temelja, okoliščine mu največkrat niso naklonjene, zakonska zveza med zdomcem in domačinom skoraj redno pomeni žrtvovanje narodnosti od strani prvega.

Pri primerjavi moramo imeti pred očmi tudi ravno obratni učinek prilagojevanje in asimilacije osebe, ki pride v tuje okolje in si tam poišče domačina za življenje v zakonski skupnosti. Med tem ko se v domovini priseljenc z juga prilagaja krajevemu jeziku, izročilu in načinu življenja, kar vse je slovensko vendar njemu sorodno, se v zdomstvu slovenski emigrant pod silo razmer mora prilagajati vsemu, kar je zanj tuje in distikrat malo ali nič sorodno.

Razumljivo torej, da so tudi posledice drugačne. Otroci mešanih zakonov doma rastejo v slovenskem okolju in morajo v slovenske šole. Zato se tak otrok ne more odločiti odujiti slovenskemu jeziku in tradiciji, lahko pa zelo trpi njegova slovenska narodna zavest, ki se nadomešča z nekakim jugoslovanstvom. V zdomstvu je gojitev narodne zavesti v mešanem zakonu in v povsem tujem okolju zelo težavna, da ne rečem nemogoča, tudi če bi slovenski zakonec imel trdno voljo — ta je pa zelo redka, če sploh obstaja. Tako so otroci z enim slovenskim staršem v pretežni meri narodnostno popolnoma in dokončno zgubljeni.

Iz kratkega razmišljanja o vprašanju mešanih zakonov v zdomstvu se vidi, kako narodnostno kvarne posledice rodijo taki zakoni in kako velike so izgube, če se pomisli, da živijo cele množice naših ljudi v ZDA, Kanadi, Argentini, Avstraliji... in če se vsem tem množicam dodajo še deset in deset tisoč mladih slovenskih delavcev-gostov po zahodnih deželah Evrope, zlasti v Nemčiji. Za majhen narod so take izgube življenjskega pomena. Naj se nihče ne izgovarja s poceni ugovorom, češ, saj so itak vsi zdomci zapisi narodni smrti, nekaj preje ali pozneje. Toda vsako živo bitje se po naravnem zakonu upira smrti, človek tudi duhovno-narodni smrti.

Zato je opravičen klic na **ROMOČE**. Po duhovno-harodni zavesti pripadnosti morajo ostati zavedni udje naroda tudi potomci prihodnjih generacij zdomcev, čeprav ne bodo več razumeli maternega jezika. Zaveš pripadnosti je več kot jezik! Lahko se zgodi, da bo take Slovence "po duši in sreč" narod v domovini kdaj potreboval in iskal pri njih opore, ko bo sedanji rod zdomcev že zdavnaj pod zeleno rušo. Na to mislimo, če je v nas še kaj ljubezni do domovine, in vestno odstranjujemo vse zapreke na poti uresničenja take možnosti. Prva, največja zapreka so narodnostno mešani zakoni v zdomstvu.

Več je sredstev in načinov, ki vodijo k omejitvi takih zakonskih zvez na najmanjšo mero. Vsaka zdomska družina, ki ima otroke, naj išče svojo pot k temu cilju, predvsem pa najprej razmisli o tem vestno in resno in išče sodelovanja raznih slovenskih ustanov in organizacij. Kjer je volja — tam je pot.

L. P.

BESEDA IZ NARODA

IZPOD ZVONA SV. ŠTEFANA IN OKOLICE

CHICAGO, Ill. — So ljudje, škem vrteu vodi ga. Vera Ma-ki neprenehno gledajo nazaj in hvalijo stare, lepe čase, ko je bila maša v latinskem jeziku. Čemu te novotarije, ki jih ne razumemo, tako godrnjajo. Latinski niso razumeli, sedaj pa, ko slišijo mašo v slovenskem jeziku, tudi ne razumejo in ne sodelujejo z duhovnikom, ampak molijo iz starih mašnih bukvic ali pa molijo rožni venec. V roke mi je prišel govor pok. pisatelja Karla Mauserja, ki ga je imel v Clevelandu članom Najsvetejšega Imena. Tako je govoril: "Je pravično zapirati lepoto in bogastvo obredov ljudem, ki govorijo samo svoj jezik? Je to ljubezen, če lahko moliš v svojem jeziku iz mašne knjižice, opravljaj zasebne molitve, ne bi pa mogel sodelovati z duhovnikom v svojem jeziku pri najbolj sveti daritvi? Mnogo je bilo godrnjanja med starejšimi ljudmi. Zdelo se jim je, da je maša drugačna, da je komaj še prava.

Cudno je, kako se človek navadi nekih osebnih molitev v ta ali oni namen, za to ali ono osebo, za to ali ono potrebo. Tako se navadi, da jih čez leta opravlja po istem redu, da jih moliti tehnično tako popolno, da se je treba čuditi. Kar je narobe pri tem, je to, da izginja duh molitve, bolj smo navezani na obrazec molitve kakor pa vsebino. Tukaj je treba iskati glavni vzrok godrnjanja. Nekaterim se je zdelo, da so jim liturgične spremembe zmedle štrne, jim vzele pri maši čas, ki so ga porabili vselej za tisto kopico oče-našev. Zdaj molimo skupaj z duhovnikom, pa se nekaterim zdi, da nimajo pri tem časa, da bi Bogu naročili: ta očenaš je za tega, ta za onega, ta molitvica za to potrebo in ona za drugo. Kakor da bi Bog ne vedel, kaj je v našem sreč in kakšne so naše prošnje... To je samo odlolek iz skrbno sestavljenega govora, ki zadene v živo in nas opominja, da smo pri maši skupno farno občestvo, ki molí skupaj, z duhovnikom in mu odgovarja. Kako naj sodeluje tisti, ki molí po svojem brez ozira na to, kar molí duhovnik in z njim vsi oni, ki sledijo sveti daritvi?

Mladinska nedelja, ki je bila pred leti uvedena, lepo združuje mladino Slovaške sobotne slovenske šole, njihove starše in pritegne še mnogo drugih. Na zadnjo nedeljo februarja je kazalo, da bo slaba udeležba. Sneg in poledica. Pa je bila cerkev skoraj polna in prve klopi zasedene po mladini. Sv. maša je daroval župnik p. Tomaž, ki je imel prav lep nagovor na mladino, ki naj bo lučka v temi naših dni. Berili sta brala Marko Buh in Gregor Remec. Otroci so pri darovanju zapeli pod vodstvom p. dr. Vendelina "Zvonček je zazvonel". — Po maši je bil v spodnji dvorani lepo obiskan sestanek.

Nastopili so učenci iz otroškega vrta. Najmanjše v otro-

Na "kolne" smo vabljeni v nedeljo, 20. marca, takoj po slovenski maši v veliko farno dvorano. Se še gotovo spominjate, da nas je lani obiskal č. g. Nace Cretnik, ki je duhovni vodja Slovencev v Parizu. Hočejo zgraditi dom s kapelo, ki bo služila Slovincem, ki so v Parizu, in onim, ki prihajajo po opravkih v mesto. Osnova se je posebni odbor, ki bo zbiral prispevke za ta dom s kapelo. Čisti dobicek "kolin" bo šel za gradnjo tega doma. Pridite, kolne bodo gotovo dobre, namen je pa tudi vreden, da ga podpremo.

V Lipsenah na Notranjskem je umrla ga. Amalija Petrič v starosti 78 let. Bila je mati Franka Petriča na 22nd Pl. ter njegovih dveh bratov Antona in Jakoba. Petričevim naše sožalje!

Udeležba pri slovenskem križevem potu, ki ga imamo vsak petek zvečer ob pol osmih pred izpostavljenim Najsvetejšim, je bila prvi teden v postu prav lepa. Pridite še drugi, ki ste tokrat izostali.

Pri Sv. Štefanu smo imeli v soboto, 5. marca, prisrčno slovesnost zlate poroke g. Matije in Angele Vlašič. Okrog zlatoporočence, ki sta splošno znana v slovenski naselbini in uživata vsestransko spoštovanje, so se zbrali sinovi in hčerke z ženami ter vnuki in vnučinke, kar 14 jih je, pa tudi drugi prijatelji. Oltarji so bili lepo okrašeni. Sv. mašo, pridigo in zlatoporočni obred je opravil družinski prijatelj č. g. Alojzij Hribšek, župnik iz Bridgeporta, Conn. Stregla sta mu pri maši vnuka: Vlašič in Kranjčev. Berilo pri maši je bral njun sin Frank. Pev-

ski zbor je med mašo prav lepo prepeval. — Zlatoporočena sta izredno krepka, zlasti zlati ženin je izgledal prav mladeniško. Slavje se je nadaljevalo v Coach House, Justice, Ill. Se to naj napišem, da g. Matija vsako soboto, ko je končana slovenska sobotna šola, posnaži vse razrede, ki služijo pouku naše mladine. In to za boglonaj! Rekli so mi, da boljše ne bi mogli najti. Zlatoporočencema se enkrat prisrčno čestitke!

Moja mašina kašlja. Nobene arnije ne pomagajo. Je pač zelo stara. Rabil sem jo v Barber-tonu in sedaj že nad 20 let v Chicagu. Lepo vse pozdravlja "Toti Stajerc"

Številka je 74

(Misel za postni čas)

Bridgeville, Pa. — Številka je 74, morda je višja, morda je 80, ali še višja. 74 slovenskih katoliških duhovnikov je bilo pomorjenih deloma med vojsko, deloma po končani vojski. 4 duhovniki so bili umorjeni po nacistih; med njimi je bil moj sošolec Tone Duhovnik, umrl v krematoriju v Manthausenu. Komunisti — sinovi slovenskih staršev — so pomorili 70 duhovnikov. Tu niso vsteti bogoslovci.

Prav je, da se v postnem času spominjamo tistih, ki so izgubili življenje, ker so bili duhovniki. Naj komunisti in njihovi pomagači trobijo, kar hočejo. Duhovniki so padli, ker so bili kot duhovniki no poti komunistični laži in komunističnemu zločinstvu. Niti sedaj — več let po smrti duhovnikov ne puste komunistični oblastniki nikomur, da bi napisal članek v obrambo pomorjenih duhovnikov. Samo komunistična "resnica" se sme širiti. Samo komunistična "resnica" o izdajstvu sme priti ljudem v roke. Če bi bili komunisti tako sigurni, da so pomorili izdajavce, da se je vse vršilo v skladu z zakoni, potem bi se ne bali nikake brošure, nikakega članka, ki bi zagovarjal padle duhovnike. Tako pa še sedaj po tolikih letih ne upajo javno priznati, koliko duhovnikov so pomorili. Ne upajo priznati svoje komunistične "pravice".

Naj na prvem mestu omenjam župnika iz fare, kjer sem bil krščen: Franca Cerkovnika, župnika v St. Jerneju. Bil je obsojen pred sodiščem in ustreljen 20. marca 1946 — torej po vojski. Kaksne zločine so mu naložili, le beri Dolencevo knjigo, ki jo je pisal v novomeških zaporih. Dolenc prepisuje iz komunističnega ljubljanskega časopisa "zločine", ki naj bi jih župnik Cerkovnik zagrešil: da je učil, kako naj režejo z nožem otroke in žene. Župnikov "učence" je bil z Dolencem v ječi. Ta "učence" pa je Dolencu rekel: Vse je sama laž. Župnik mene najbrž niti ne pozna. — Kdor je poznal župnika Cerkovnika, ve, da ni bil zmožen nikakega zločina, ki so mu ga naložili na vest šentjernejski in drugi komunisti. Radi teh "zločinov" je šel mirno v smrt. Kako mirno vest — če sploh vest imajo — imajo pa komunisti, je drugo vprašanje.

Vinko Kastelic — kaplan v St. Jerneju je bil ustreljen z nekaterimi šentjernejskimi fanti v Gorjancih. O tem bi lahko več povedal komunistični vodja France Pirkovič iz St. Jerneja. Morda bo prišel čas, ko bo prišlo vse na dan, kako so mučili, streljali v gozdovih Vinkota in druge. Vinko je padel, ker je bil duhovnik. Nobeno zavijanje o izdajstvu — pa naj prihaja iz zavijanje od Franceta ali Ivota Pirkoviča ali koga drugega — ne spremeni resnice, da je bil Vinko ustreljen, ker je bil duhovnik.

Janez Jenko je padel v komunistične roke z ranjenci, pri katerih je bil. Zakaj ste ga, komunisti, umorili? Kdaj ste ga obsodili pred sodiščem? Ali je bil zločinec zato, ker je pomagal ranjencem in vztrajal pri njih do konca? Ivo Pirkovič je nekoč pisal, da so v tkzv. kočevskih grobovih le tisti, ki so bili pred sodiščem pravično obsojeni. Janez Jenko je bil umorjen z ranjenci vred. Padel je, ker je bil duhovnik.

In mehki Jože Kofalt iz Bele Krajine. Zaprt in preganjan od Nemcih pe prišel domov s Hrvatske. Padel je pod komunistično zločinsko kroglo, ker je zagovarjal in nastopal proti laži. Stanko Erzar — Robasov iz Pšenične Police pri Cerkljah je izginil. Komunisti niso nikdar priznali, nikdar povedali, zakaj in kje so ga ustrelili. Nihče ni nikdar bral, da so ga pred sodiščem obsodili.

Ali naj bi našteval še druga imena: prijatelja Jožeta Geohe-lja, ki so ga na pol živega vrgli komunisti v prepad v zaplani. ... Srečko Huth pe našel smrt nekje v gozdu pod Koprivnikom v Bohinju. Sel je po duhovniškem opravilu na Koprivnik, a ni nikdar prišel do cilja. Nič sodbe, nič pisanja. Duhovnik je padel p o d komunistično "pravo" brez sodbe.

74 duhovnikov — 4 umorjeni po hitlerjanski "pravi", 70 umorjenih po komunistični "pravi". Nekdo je pred nedavnim doma zapisal: "Namigovati, da v Jugoslaviji ni verske svobode, je zlonamerno kleветanje." Če je doma res svoboda, zakaj ne bi smeli svobodno pisati o pomorjenih in svobodno braniti čast, ki so jo komunisti vzele duhovnikom, katere so poklali, postrelili, pomorili. Če bi kdo doma napisal te vrstice, ki jih tu beresh, bi pisec kmalu občutil "svobodo" komunistične pravice v komunistični ječi. Doma mladina hoče zvedeti resnico. Prej ali slej bo vsa resnica prišla na dan.

Prof. Velikonja, sin umorjenega pohabljenega očeta, piše v Zborniku (str. 118): ... na Studentcu (umobolnica pri Ljubljani) žive krvniki iz Kočevskih gozdov. Spomini masovnih pobijanj jih zasledujejo, tulijo cele noči in se zvijajo v kotih, kot da bi jih oživljeni mrličji zasledovali. Njihov svet je poln grozot in straši. Teh vojnih pohablencev ni na cestah. Zanje ni spomenikov, ne slavošpevov, niti elegij. Ti so največje žrtve vojnih grozot."

Tezka vest je najhujši maščevalec. Morda pa bo kak komunist našel pot nazaj k Bogu prav radi nedolžno prelite krvi slovenskih duhovnikov. Bogdaj, Jože Cvelbar

Zamejsvo in malica

TRST, It. — "Slovenska skupnost", edina slovenska stranka v Italiji, je bila meseca februarja letos povabljena v Ljubljano. Njeno odposlanstvo so sprejeli predstavniki Socialistične zveze s predsednikom Ribičem in drugimi osebnostmi. "Slovensko skupnost" pa so zastopali vsi njeni vodilni funkcionarji iz goriške in triške pokrajine.

V sklepnem poročilu se ta obisk označuje kot začetek novih odnosov med samostojnimi slovenskimi organizacijami in italijanskim Primorskem in maticno domovino, za predstavitev druge plati medalje nasproti Ljubljani, kot pa so jo doslej prikazovale slovenske organizacije, vključene v italijansko komunistično stranko. Obenem pa so zastopniki "Slovenske skupnosti" (SSK) izrekli tudi svoje predloge in pripombe glede gošpodarske vsebine Osimskega sporazuma, ki določa o Trstu, prav na slovenski zemlji, ogromno industrijsko cono, za kar bo razlašene ogromno slovenske kraške zemlje.

Med zdomstvom ta obisk večinoma ne bo odobran. Stevilne slovenske osebnosti v zdomstvu so delovale v zamejstvu v njegovih najtežjih časih in v svojem delom in pozitivno bil zločinec zato, ker je pomagal

ohranitvi njegove demokratičnosti, idejne in kulturne svobode.

Toda zamejstvo, četudi svobodni svet, ni isto kot zdomstvo, ampak ima čisto drugačen položaj. In to v pri vrsti v tem, da njegova vloga ni v idejem in političnem nasprotovanju režimu v matici, ampak v tem, da naj njegovi dejavniki zastavijo vse moči, da se v njem slovensko ohrani vse do tedaj, ko bo do evropske meje prehodne, ko se bo lahko vsaka narodna skupnost kulturno razvijala in rasla, v ohranitvi pluralistične in demokratične družbe, ki je del večinskega naroda v državi.

Zamejstvo ni zdomstvo, ampak je del matic, starega kraja del domovine, četudi zunaj jugoslovanske države. Bilo bi pogrešno misliti, da mora zamejstvo biti na vsak način odskočna deska za izžarevanje političnih idej zdomstva na območje matic. Po drugi strani pa je spet zgrešeno misliti, da bi v zamejstvu morali prezreti in molčati o slovenstvu v svetu, njegovih izrednih dosežkih in vseh političnih, kulturnih in narodnostnih rodnega življenja. In to na lju-bo idejnim razlikam in nasprotjem med matico in političnim ter kulturnim zdomstvom.

Zamejstvo je samostojna osebnost in ga ni podrejeni ne eni ne drugi strani. Kdor pač v slovenskem narodnopoličnem in kulturnem življenju vidi samo dve možnosti, črno in belo, in vse obširne problematike od katere je odvisno slovensko bitje in živje v različnih krajevni razmerah, izkazuje hote ali ne pomankljivo razgledanost in nepoznavanje, nedoživljanje slovensstva v najširšem smislu.

Popolna odsotnost kakršnihkoli stikov in razgovorov med neodvisnim slovenskim taborom na Primorskem in Ljubljano postala toliko bolj neprikladna, kolikor bolj so se množili stiki in obiski med obema deželama in državama na uradni ravni, posebej pa še na strankarski, saj italijanska, v deželi in državi še vedno vladajoča krščanska demokracija vzdržuje redne stike s Slovenijo in Jugoslavijo, čeprav tudi njej ne bi zmanjkalo razlogov, idejnih in političnih, za opustitev takih stikov. Toča le-te narekuje življenjsko nužnost.

Pred časom je bilo nekje napisano, da so se ohladili in mejili stiki med zamejstvom in zdomstvom. Toda misel je bila bolj slabo utemeljena. Predvsem ni bilo povedano, za kakšne stike naj bi šlo? Politične, idejne, zgolj kulturne? Za kakšno vsebino stikov naj bi šlo? Če so mišljeni samo stiki, potem je treba reči, da ti še vedno trajajo. Bodisi ob udeležbi na Drav-davanjih, kot je bilo pred kratkim predavanje prof. Toussainta de Hočevarja z univerze v New Orleansu na študijskih dnevih slovenskega raziskovalnega inštituta v Trstu (njegov ravnanj telj je levčar in podporo dobiva menda tudi iz Slovenije). Pri tem so sodelovali tudi neveljavni ljudje, celo en župnik, ki je šlo za raziskave splošno slovenskih življenjskih vprašanj v zamejstvu.

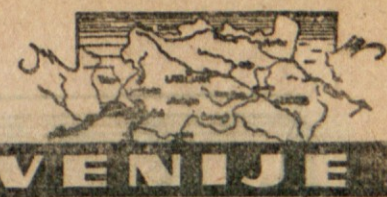
Tu naj še spomnimo, da je vičarsko krščanska idejna nasprotja v zamejstvu niso tako ostra, da ne bi bilo možnih skupnih nastopov v splošno-slovenski prid kot je bila npr. zavzetost za ustanovitev samostojnega slovenskega šolskega okraja, kar so morale popustiti tudi levičarske italijanske stranke pri pritiskom njih slovenskih članov. V danih razmerah se pa rešuje, kolikor se more.

Z A S M E H

Lovec je prinesel domov žer drtega zajca. Zena ga je vprašala: "Kako pa to, da je zajec brez kože?" "Oh," je odgovoril mož, "strelil sem ga, ko se je šel k

KANADSKA DOMOVINA

VESTI IZ SLOVENIJE

RAZNE NOVICE DOMA IN PO SVETU

Ze smo sredi marca in sonce ter ostala narava kaže, da je pomlad že pred vrati. Vsi jo težko čakamo, siti dolge, hude zime. Starejši slovenski rod se v takih dneh rad spominja na svojo domovino, na leta, ki jih pe preživel tam, predno ga je pot zanesla v tuji svet. Pomlad je čas, ko domotožje najmočnejše oživa stare podobe in spomine.

Velika večina nima za obujanje spominov, za sanjarjenje o nekdajšnjih časih kaj prida časa. Današnjost nas vse pretrdo drži in nas sili v delo in skrb za združene z vsakdanjim življenjem.

Kanada je v vrenju, katero sicer ni od večera, toda se zanj nismo menili in ga zato tudi nismo opazili. Sedaj smo se nenadno zavedli, da je ta obširna dežela, ki je postala naša druga domovina, naša krušna mati, v težavah, na katere nismo nikdar mislili. Naša dežela se raztega od Atlantika do Pacifika, od meje z ZDA pa vse tja do skrajnega severa, kjer je onstran Ledenegega morja sosedo Sovjetske zveze. Trenja med angleškim in francoskim delom prebivalstva Kanade, ki imajo svoje poreklo v zgodovini naše dežele, so postala močnejša in glasnejša. Kanada je bila prvotno posest Francije, ki pa jo je morala zaradi poraza v "sedemletni vojni" odstopiti leta 1763 Veliki Britaniji. Ko so se stare britanske kolonije leta 1776 uprle in proglasile za neodvisne, se nekdanja Francoska Kanada temu uporu ni pridružila, ker ni imela z njimi nobenih tesnejših stikov in vezi. V oni dobi so imeli v Kanadi francoski naseljenci večino, angleško govoreči prebivalci so bili v manjšini. Sedaj je položaj obraten, saj francosko govoreči del prebivalstva Kanade ne predstavlja več kot ene tretjine vsega.

V zadnjih letih je med francoskimi Kanadčani nastalo močno gibanje, ki je zahtevalo polno enakopravnost z angleško govorečo večino. Ko ni dosegalo svojih smotrov, kot je upalo, je to gibanje začelo misliti na posebno kvibeksko državo, ločeno od ostale Kanade, pa vendar s to tesnejše povezavo. Ko je lani v novembru zmagala pri pokrajinskih volitvah Kvibekška stranka in je ta nato prevzela vlado, so odnosi med francosko in angleško Kanado postali kritični. Predsednik kvibekške vlade Levesque je zadnji teden v svojem govoru ob odprtju pokrajinskega parlamenta na široko naznačil cilje svoje vlade. Ta hoče poseči na vsa področja, ne le na ona, ki so običajno prihranjena pokrajinskim vladam v Kanadi. Napovedal je ljudsko glasovanje o neodvisnosti Kvibeka tekoma svoje poslovne dobe. Pokazal je, da se mu s tem glasovanjem ne mudi preveč. Nanj se hoče temeljito pripraviti in po možnosti zagotoviti zmago "suverenemu" Kvibeku.

Predsednik zvezne vlade Pierre E. Trudeau, ki je sam francoski Kanadčan, zatrjuje, da bo Kvibek ostal del Kanade, če tudi morda v nekaj drugačni obliki, kot je sedanja. Tako stališče zavzemajo tudi nekateri drugi politiki v Kvibeku.

V angleško govorečemu delu Kanade se je prvotno vznemirjenje poleglo in večina je prišla do zaključka, da bo treba francosko govorečim Kanadčanom čati, kar zahtevajo, da se tako ohrani enotnost Kanade. Če se bodo francosko govoreči Kanadčani v Kanadi počutili dobro, če bodo prišli do spoznanja, da je njihova kultura zavarovana, njihov jezik enakopraven in da imajo v Kvibeku vso besedo oni, ne bodo silili iz kanadske države.

Francoske oblasti so odkrile poskus trgovcev z mamili obnove njihovo pošiljanje v ZDA preko Francije. Prijelo so znana mafijevca, strokovnjaka za mamila Franka Catina ter kakih 200 gramov čistega heroina. Catino in štirje njegovi francoski pomočniki so zaprti in bodo prišli pred sodišče.

Finančni minister Donald Macdonald je dejal, da proračun, ki ga pripravlja in ga bo 31. marca predložil parlamentu, ni sestavljen z namenom, da bi okrepil stališče vlada pri volitvah. Povečana podpora vladni stranki med volivci v zadnjih tednih je pri nekaterih vzbudila misel, da bi predsednik P. E. Trudeau utegnil nenadno razpustiti parlament in razglasiti nove volitve. On sam je vsak tak načrt odločno zavrnil.

Tajnica bivšega vodnika kršćanskih demokratov v Zahodni Nemčiji Rainierja Barzela Hanneliese Reggentin, stara 54 let, je bila prijeta pod sumom vohunjenja za Vzhodno Nemčijo. Njen mož Rudolf je izginil, predno so ga mogli prijeti. Sodijo, da je on prenašal ženina poročila in dokumente zastopnikom Vzhodne Nemčije.

V Zahodnem Berlinu so zvedeli, da bo Vzhodna Nemčija okoli 1. maja letos poklicala v vojaško službo večje število rezervistov v preskusu nenadne mobilizacije. Zahodni strokovnjaki sodijo, da ta "mobilizacija" ne bo preseгла 40.000 mož.

Pojedelski strokovnjak William Sims v Kaliforniji je razvil paradižnik bolj četrkotne, kockaste kot okrogle oblike. Je tudi trši in odpornejši ter bolj rodovit. Novo vrsto so začeli širiti in upajo, da se bo obnesla in prihranila kalifornijskim pridelovalcem samo pri pakiranju in prevozu do 20 milijonov dolarjev. Novi paradižnik je znan za enkrat pod imenom UC-82.

Mednarodna delavska zveza — ILO, ki ima sedež v švicarski Ženevi, je objavila, da je v 24 najbogatejših in industrijsko razvitih državah 7 milijonov mladih ljudi brez zaposlitve. Odgovorni v teh državah se za te izpod 20 let stare brezposle premalo brigajo in zato utegnejo ti postati težko vprašanje za te države in za njihov notranji mir.

Zadnje Gallupovo povpraševanje kanadskih volivcev je pokazalo, da se je položaj vladne stranke precej izboljšal. Za njo se je izjavilo 41% povprašanih namesto 35% en mesec preje, med tem ko se je za progresivne konservativce, glavno opozicijsko stranko tokrat izjavilo le 37% napram 45% en mesec preje.

Zena predsednika zvezne vlade Margaret Trudeau je vzbudila pretekli teden precej pozornosti, ko je šla poslušat znano skupino Rolling Stones, pa odpotovala v New York, kjer je bila pri Jasmin Ali Khan. Ko so jo vprašali, kako je s tem, je Margaret odgovorila, da bo "več časa rabila za fotografiranje in manj za uradne posle". V soboto zvečer je bila Margaret skupaj z možem gostiteljica britanskega predsednika vlade Jamesa Callighana in njegove žene na slavnostni večerji v njuno čast. Ta dva sta se kratko ustavila v Ottawi, ko sta bila preje na uradnem obisku v ZDA.

Tudi kramarji imajo svoj delež. Toliko še nikoli nisem videl spominkov na enem kraju kot v Lurdu. Mesto Lurd ima 18.000 prebivalcev, 365. po vrsti v Franciji pri zadnjem ljudskem štetju, pa je na tretjem mestu po številu hotelov, takoj za Parizom in Nico. Drugi dan po prihodu v soboto, ko sem bil ves dan v Lurdu, sem šel peš na postajo, da sem polizvedel za nadaljno potovanje proti Madridu. Od božje poti, ki leži na južnih obalah, gre pot kar precej v breg skozi mesteca, ki pa je le vsega skupaj 15 minut

hoda. Na južnem robu ga krasí srednjeveški grad.

Zadnje jutro, predno sem zapustil Lurd, bila je nedelja, sem imel v programu, da grem k maši k votlini, ki je bila ob polsedmih v angleškem jeziku. Pa je dež to jutro padal brez prestanka, tako sem šel že ob šestih v rožensko baziliko, kjer je bila italijanska maša. Do postaje je bilo le okrog petnajst minut hoda, ker pa je bil kovček precej težak, posebno pa, ker je padal dež, sem si naročil taksi. Vlak sem imel okoli devetih v smeri Madrid. Dve ali tri minute pred odhodom je na postajo počasi privozil vlak, "Roma-Termini" je pisalo na vagoni z večjimi črkami, spodaj pa z manjšimi celo vrsto imen mest, preko katerih je vlak vozil, tudi Lurd, potem samo še Bayonne z manjšimi na morski obali Francije. Spodaj pa zopet z večjimi črkami Irun, mesto na špansko-francoski meji, že v Španiji na morski obali prav v konici Biskajskega zaliva, do kamor je ta vlak peljal. Vstopil sem in vlak je odpeljal. Kot v pozdrav sem videl še enkrat božjo pot na zahodnem robu mesta, kjer je vlak vozil manj kot 200 m vstran. Vlak je vozil ob vznožju Pirenejev, ki so le redko pokukali skozi oblake, ker dež je neprestano lil, kot da bi oblaki hoteli dati zadnje je sebe, da ne bi bili potniki, ki so izstopali iz zadnjih vagonov, mokri, ker vlak je bil predolg, da bi šli vsi vagoni pod streho.

Na severnem kraju postaje, od koder so vozili in pristajali vlaki v Francijo ali od tam, sem izstopil, šel skozi postajo, kjer je bila carina, tudi tu kot drugje po Evropi dokaj enostavno, še potni list je carinik pogledal zelo površno. Kovčka pa se ni dotikal. Na južni strani postaje, kjer je bilo mnogo tirov, od koder so vlaki odhajali naprej po

hoda. Na južnem robu ga krasí srednjeveški grad.

Zadnje jutro, predno sem zapustil Lurd, bila je nedelja, sem imel v programu, da grem k maši k votlini, ki je bila ob polsedmih v angleškem jeziku. Pa je dež to jutro padal brez prestanka, tako sem šel že ob šestih v rožensko baziliko, kjer je bila italijanska maša. Do postaje je bilo le okrog petnajst minut hoda, ker pa je bil kovček precej težak, posebno pa, ker je padal dež, sem si naročil taksi. Vlak sem imel okoli devetih v smeri Madrid. Dve ali tri minute pred odhodom je na postajo počasi privozil vlak, "Roma-Termini" je pisalo na vagoni z večjimi črkami, spodaj pa z manjšimi celo vrsto imen mest, preko katerih je vlak vozil, tudi Lurd, potem samo še Bayonne z manjšimi na morski obali Francije. Spodaj pa zopet z večjimi črkami Irun, mesto na špansko-francoski meji, že v Španiji na morski obali prav v konici Biskajskega zaliva, do kamor je ta vlak peljal. Vstopil sem in vlak je odpeljal. Kot v pozdrav sem videl še enkrat božjo pot na zahodnem robu mesta, kjer je vlak vozil manj kot 200 m vstran. Vlak je vozil ob vznožju Pirenejev, ki so le redko pokukali skozi oblake, ker dež je neprestano lil, kot da bi oblaki hoteli dati zadnje je sebe, da ne bi bili potniki, ki so izstopali iz zadnjih vagonov, mokri, ker vlak je bil predolg, da bi šli vsi vagoni pod streho.

Na severnem kraju postaje, od koder so vozili in pristajali vlaki v Francijo ali od tam, sem izstopil, šel skozi postajo, kjer je bila carina, tudi tu kot drugje po Evropi dokaj enostavno, še potni list je carinik pogledal zelo površno. Kovčka pa se ni dotikal. Na južni strani postaje, kjer je bilo mnogo tirov, od koder so vlaki odhajali naprej po

Z vlakom iz Osla do Lizbone

(Piše Anton Pušavec iz Cookstowna v Ontariu.)

VIII.

Postaja v Lurdu je bila kot so po večini vse druge francoske postaje. Treba je metle, barve, kladiva in vsi drugi obrtniki, ki imajo opravka z gradnjo, bi imeli kaj delati. In kdo bi prešel vse te postaje, kjer sem zadnje štiri tedne izstopal ali tudi ne, katerih imena je klical sprevodnik. Ko pa je klical Lurd in še nekajkrat ponovil, sem bil skoraj ganjen.

Po vseh drugih mestih sem si vzel hotel čim bližje postaje, tu pa sem hotel biti ta dva dni, ki sem jih imel v programu, ostati čim bližje votline. Radi velike božje poti nisem dvomil, da ne bi bilo hotela v bližini. Ko sem prišel iz postaje in predno sem koga vprašal, kje je votlina in kako priti tja, je že naredil vozni manjšega avtobusa, kjer jih je več stalo, nekaj korakov proti meni in vprašaje reče: bazilika? Avtobus je bil skoraj zaseden, komaj sem se bil, ko se je avtobus komaj premaknil, že je stal pred hotelom samo blok vstran od bazilike. Tudi tu sem dobil sobo takoj v prvem hotelu, kjer sem vprašal, ker tudi za Lurd je veljalo kot v drugih mestih, da so počitnice mimo in da so ljudje odšli, oziroma pridejo le v manjšem številu. Kot znano Francozi niso ravno najbolj čisti, znajo pa biti elegantni. Hotel, ki mu je bilo ime "Panorama", je bil zelo čist, restavracija tudi zelo lepa in čista, pa vse primeroma zelo poceni, hrana tri obroke na dan, res zadostna, in soba — vse samo \$17.

Takoj po kosilu, ko sem odločil kovček, sem šel na sveti kraj, kamor se je iz sobe, ki je bila v četrtm nadstropju, malo proti levi, čez edino vrsto stavn, ki je ločila kraj, lepo videlo. Kolikokrat sem slišal, kar se spominjam še kot otrok besedo Lurd, ki je bila takrat daleč, nekje v Franciji. Ko se je z razvojem tehnike, ki je naredila svet majhen, približal in sem sedaj stal pred votlino, ki je točno, kjer se začnajo Pireneji in nič več kot dvajset korakov do komaj srednje velike reke Gave.

Dva dni, ko sem bil tam, je bilo vsega, dežja, oblarnosti, sonca in zopet dežja. Ker je pred votlino na prostem, se prav radi negotovega vremena ni nikoli nabralo nenkrat več ljudi. Le manjše grupce od nekaj sto največ, so se zbirale ob dneva pred votlino. Ganljiv prizor je bil zvečer ob pol devetih oba večera pred votlino, kjer se je po mojih cenitvah nabralo 4 do 5.000 ljudi. Prvi večer nas je prepadel dež, drugi dan pa se je po rožnem vencu, ki je bil v tleh jezikih, ta večer angleški, nemški in italijanski, razvila procesija od votline s svečami v rokah. Na skali točno nad votlino je v siju luči mogočno stala kot trdnjava bazilika. Nisem videl nobenih topov, pa je bila vsa ta množica, ki je bila po besedah neke nune v primeri s polletjem, ko so počitnice, majhna v sru enaki misli.

Tudi kramarji imajo svoj delež. Toliko še nikoli nisem videl spominkov na enem kraju kot v Lurdu. Mesto Lurd ima 18.000 prebivalcev, 365. po vrsti v Franciji pri zadnjem ljudskem štetju, pa je na tretjem mestu po številu hotelov, takoj za Parizom in Nico. Drugi dan po prihodu v soboto, ko sem bil ves dan v Lurdu, sem šel peš na postajo, da sem polizvedel za nadaljno potovanje proti Madridu. Od božje poti, ki leži na južnih obalah, gre pot kar precej v breg skozi mesteca, ki pa je le vsega skupaj 15 minut

hoda. Na južnem robu ga krasí srednjeveški grad.

Zadnje jutro, predno sem zapustil Lurd, bila je nedelja, sem imel v programu, da grem k maši k votlini, ki je bila ob polsedmih v angleškem jeziku. Pa je dež to jutro padal brez prestanka, tako sem šel že ob šestih v rožensko baziliko, kjer je bila italijanska maša. Do postaje je bilo le okrog petnajst minut hoda, ker pa je bil kovček precej težak, posebno pa, ker je padal dež, sem si naročil taksi. Vlak sem imel okoli devetih v smeri Madrid. Dve ali tri minute pred odhodom je na postajo počasi privozil vlak, "Roma-Termini" je pisalo na vagoni z večjimi črkami, spodaj pa z manjšimi celo vrsto imen mest, preko katerih je vlak vozil, tudi Lurd, potem samo še Bayonne z manjšimi na morski obali Francije. Spodaj pa zopet z večjimi črkami Irun, mesto na špansko-francoski meji, že v Španiji na morski obali prav v konici Biskajskega zaliva, do kamor je ta vlak peljal. Vstopil sem in vlak je odpeljal. Kot v pozdrav sem videl še enkrat božjo pot na zahodnem robu mesta, kjer je vlak vozil manj kot 200 m vstran. Vlak je vozil ob vznožju Pirenejev, ki so le redko pokukali skozi oblake, ker dež je neprestano lil, kot da bi oblaki hoteli dati zadnje je sebe, da ne bi bili potniki, ki so izstopali iz zadnjih vagonov, mokri, ker vlak je bil predolg, da bi šli vsi vagoni pod streho.

Na severnem kraju postaje, od koder so vozili in pristajali vlaki v Francijo ali od tam, sem izstopil, šel skozi postajo, kjer je bila carina, tudi tu kot drugje po Evropi dokaj enostavno, še potni list je carinik pogledal zelo površno. Kovčka pa se ni dotikal. Na južni strani postaje, kjer je bilo mnogo tirov, od koder so vlaki odhajali naprej po

hoda. Na južnem robu ga krasí srednjeveški grad.

Zadnje jutro, predno sem zapustil Lurd, bila je nedelja, sem imel v programu, da grem k maši k votlini, ki je bila ob polsedmih v angleškem jeziku. Pa je dež to jutro padal brez prestanka, tako sem šel že ob šestih v rožensko baziliko, kjer je bila italijanska maša. Do postaje je bilo le okrog petnajst minut hoda, ker pa je bil kovček precej težak, posebno pa, ker je padal dež, sem si naročil taksi. Vlak sem imel okoli devetih v smeri Madrid. Dve ali tri minute pred odhodom je na postajo počasi privozil vlak, "Roma-Termini" je pisalo na vagoni z večjimi črkami, spodaj pa z manjšimi celo vrsto imen mest, preko katerih je vlak vozil, tudi Lurd, potem samo še Bayonne z manjšimi na morski obali Francije. Spodaj pa zopet z večjimi črkami Irun, mesto na špansko-francoski meji, že v Španiji na morski obali prav v konici Biskajskega zaliva, do kamor je ta vlak peljal. Vstopil sem in vlak je odpeljal. Kot v pozdrav sem videl še enkrat božjo pot na zahodnem robu mesta, kjer je vlak vozil manj kot 200 m vstran. Vlak je vozil ob vznožju Pirenejev, ki so le redko pokukali skozi oblake, ker dež je neprestano lil, kot da bi oblaki hoteli dati zadnje je sebe, da ne bi bili potniki, ki so izstopali iz zadnjih vagonov, mokri, ker vlak je bil predolg, da bi šli vsi vagoni pod streho.

Na severnem kraju postaje, od koder so vozili in pristajali vlaki v Francijo ali od tam, sem izstopil, šel skozi postajo, kjer je bila carina, tudi tu kot drugje po Evropi dokaj enostavno, še potni list je carinik pogledal zelo površno. Kovčka pa se ni dotikal. Na južni strani postaje, kjer je bilo mnogo tirov, od koder so vlaki odhajali naprej po

hoda. Na južnem robu ga krasí srednjeveški grad.

Zadnje jutro, predno sem zapustil Lurd, bila je nedelja, sem imel v programu, da grem k maši k votlini, ki je bila ob polsedmih v angleškem jeziku. Pa je dež to jutro padal brez prestanka, tako sem šel že ob šestih v rožensko baziliko, kjer je bila italijanska maša. Do postaje je bilo le okrog petnajst minut hoda, ker pa je bil kovček precej težak, posebno pa, ker je padal dež, sem si naročil taksi. Vlak sem imel okoli devetih v smeri Madrid. Dve ali tri minute pred odhodom je na postajo počasi privozil vlak, "Roma-Termini" je pisalo na vagoni z večjimi črkami, spodaj pa z manjšimi celo vrsto imen mest, preko katerih je vlak vozil, tudi Lurd, potem samo še Bayonne z manjšimi na morski obali Francije. Spodaj pa zopet z večjimi črkami Irun, mesto na špansko-francoski meji, že v Španiji na morski obali prav v konici Biskajskega zaliva, do kamor je ta vlak peljal. Vstopil sem in vlak je odpeljal. Kot v pozdrav sem videl še enkrat božjo pot na zahodnem robu mesta, kjer je vlak vozil manj kot 200 m vstran. Vlak je vozil ob vznožju Pirenejev, ki so le redko pokukali skozi oblake, ker dež je neprestano lil, kot da bi oblaki hoteli dati zadnje je sebe, da ne bi bili potniki, ki so izstopali iz zadnjih vagonov, mokri, ker vlak je bil predolg, da bi šli vsi vagoni pod streho.

Na severnem kraju postaje, od koder so vozili in pristajali vlaki v Francijo ali od tam, sem izstopil, šel skozi postajo, kjer je bila carina, tudi tu kot drugje po Evropi dokaj enostavno, še potni list je carinik pogledal zelo površno. Kovčka pa se ni dotikal. Na južni strani postaje, kjer je bilo mnogo tirov, od koder so vlaki odhajali naprej po

hoda. Na južnem robu ga krasí srednjeveški grad.

Zadnje jutro, predno sem zapustil Lurd, bila je nedelja, sem imel v programu, da grem k maši k votlini, ki je bila ob polsedmih v angleškem jeziku. Pa je dež to jutro padal brez prestanka, tako sem šel že ob šestih v rožensko baziliko, kjer je bila italijanska maša. Do postaje je bilo le okrog petnajst minut hoda, ker pa je bil kovček precej težak, posebno pa, ker je padal dež, sem si naročil taksi. Vlak sem imel okoli devetih v smeri Madrid. Dve ali tri minute pred odhodom je na postajo počasi privozil vlak, "Roma-Termini" je pisalo na vagoni z večjimi črkami, spodaj pa z manjšimi celo vrsto imen mest, preko katerih je vlak vozil, tudi Lurd, potem samo še Bayonne z manjšimi na morski obali Francije. Spodaj pa zopet z večjimi črkami Irun, mesto na špansko-francoski meji, že v Španiji na morski obali prav v konici Biskajskega zaliva, do kamor je ta vlak peljal. Vstopil sem in vlak je odpeljal. Kot v pozdrav sem videl še enkrat božjo pot na zahodnem robu mesta, kjer je vlak vozil manj kot 200 m vstran. Vlak je vozil ob vznožju Pirenejev, ki so le redko pokukali skozi oblake, ker dež je neprestano lil, kot da bi oblaki hoteli dati zadnje je sebe, da ne bi bili potniki, ki so izstopali iz zadnjih vagonov, mokri, ker vlak je bil predolg, da bi šli vsi vagoni pod streho.

Na severnem kraju postaje, od koder so vozili in pristajali vlaki v Francijo ali od tam, sem izstopil, šel skozi postajo, kjer je bila carina, tudi tu kot drugje po Evropi dokaj enostavno, še potni list je carinik pogledal zelo površno. Kovčka pa se ni dotikal. Na južni strani postaje, kjer je bilo mnogo tirov, od koder so vlaki odhajali naprej po

hoda. Na južnem robu ga krasí srednjeveški grad.

Zadnje jutro, predno sem zapustil Lurd, bila je nedelja, sem imel v programu, da grem k maši k votlini, ki je bila ob polsedmih v angleškem jeziku. Pa je dež to jutro padal brez prestanka, tako sem šel že ob šestih v rožensko baziliko, kjer je bila italijanska maša. Do postaje je bilo le okrog petnajst minut hoda, ker pa je bil kovček precej težak, posebno pa, ker je padal dež, sem si naročil taksi. Vlak sem imel okoli devetih v smeri Madrid. Dve ali tri minute pred odhodom je na postajo počasi privozil vlak, "Roma-Termini" je pisalo na vagoni z večjimi črkami, spodaj pa z manjšimi celo vrsto imen mest, preko katerih je vlak vozil, tudi Lurd, potem samo še Bayonne z manjšimi na morski obali Francije. Spodaj pa zopet z večjimi črkami Irun, mesto na špansko-francoski meji, že v Španiji na morski obali prav v konici Biskajskega zaliva, do kamor je ta vlak peljal. Vstopil sem in vlak je odpeljal. Kot v pozdrav sem videl še enkrat božjo pot na zahodnem robu mesta, kjer je vlak vozil manj kot 200 m vstran. Vlak je vozil ob vznožju Pirenejev, ki so le redko pokukali skozi oblake, ker dež je neprestano lil, kot da bi oblaki hoteli dati zadnje je sebe, da ne bi bili potniki, ki so izstopali iz zadnjih vagonov, mokri, ker vlak je bil predolg, da bi šli vsi vagoni pod streho.

Borba za Labrador med Kvibekom in Novo Fundlandijo

Ogromna nahajališča železne rude in drugih rudnin in neizmerne vodne sile so napravile polotok Labrador za zakladnico Kanade. Leži na severovzhodu severno-ameriškega kontinenta med Atlantskim oceanom in Hudson Bayjem. Meri 462.000 kvadratnih milj (skoraj za dva Teksasa), pa živi na njem samo nekaj deset tisoč prebivalcev. Ena četrtna polotoka spada pod Novo Fundlandijo, tri četrtnine pa pod Kvibek. Glavne gospodarske dejavnosti so: rudarstvo, ribištvo in gozdarstvo.

Labrador je odkril norveški raziskovalec Bjarni Herjulfson leta 986 po Kr. Pozneje so ga obiskali še John Cabot, Sebastian Cabot ter Jacques Cartier, ki pa niso videli na njem nič vrednega. Portugalski raziskovalec Gaspar Carte-Real je pokopal kakih 60 labradorskih Indijancev in jih odpeljal s seboj na Portugalsko kot sužnje, delavce. Po njih je polotok dobil svoje ime (v portugalskem jeziku pomeni "labrador" - delavec).

Po zadnjih volitvah v Kanadi, pri katerih je zmagal v Kvibeku Rene Levesque, zagovornik severnega Kvibeka, je postal Labrador še bolj važen. Če se bo v prihodnjih dveh letih večala Kvibeka s plebiscitom odločila za ločitev od Kanade in ustanovitev lastne republike, bo premier Levesque predložil mednarodnemu sodišču v Haagu zahtevo po priključitvi vsega polotoka Kvibeku.

Španiji in od koder sem tudi jaz nadaljeval pot proti Madridu, sem čakal več kot tri ure na zvezo.

Bilo nas je vsega komaj kaj več kot pet, ko sem prišel, ko pa sem odšel okoli treh popoldne, se je nabralo ljudi, da je bila polna restavracija. Zunaj je bilo zasedeno z ljudmi in prtljago. Skoraj mi je šlo na smeh, zdelo se mi je novo v restavraciji. Ko sem prišel, je bilo zadosti čisto, vse na svojih mestih, police polne raznovrstnih sendvičev in krofov, ko pa sem čez tri ure odšel, so bila tla polna raznovrstnih odpadkov. Vsak zavojček za sladkor, cigaretni odpadki in vse drugo se je enostavno metalo na tla tudi, če so bili pripravljeni pepelniki in razni koši. Nič boljše ni bilo zunaj, kjer so ljudje največ sedeli na prtljagi čakali nadaljne zveze. Ko sem gledal vrste novih apartamentov, takoj od postaje in pozneje že na vlaku prilično dobre ceste, se mi je zdelo, da se kar iskri med sistemom, ki hoče, in špansko človeško naravo, ki je precej malomarna.

Okoli treh je vlak odpeljal proti Madridu. Mislim, da vsi ti ljudje po postaji čakajo na ta vlak, pa ni bilo tako. Sedel je le v okoli petih vagonov, ki so bili vsi prvi razred. Sedeži so bili skoraj do zadnjega vsi rezervirani po postajah na poti proti Madridu. V Irunu je komaj polovico potnikov vstopilo. Vlak je bil naravnost eleganten po prvih vtisih, ki sem jih dobil v treh urah, ko sem na postaji čakal. Celo pot nas je spremljala lahka glasba in pred vsako postajo nam je sprevodnica povedala po zvočniku ime postaje v štirih jezikih. Vlak je vozil najprej skozi pokrajino Baskov, od koder slišimo zadnje čase precej nemirnih glasov, kjer so ravno nekaj dni pred tem v San Sebastianu, preko katerega mesta je vlak tudi vozil, umorili separatisti nekega državnika.

(Dalje sledi)

Kje naj teče gorenjska avtocesta

V srednjeročni načrt za gradnjo cest v Sloveniji so sprejeli gradnjo gorenjske avtoceste Ljubljana-Naklo. Sedaj premišlujejo, kje bi naj to cesto speljali, da bi bilo za vse najboljše. Imajo tri zamisli, od katerih naj bi bila menda najboljša ona mimo Smlednika in Medvod do Podutika. V Projektivnem podjetju v Kranju izdelujejo le načrte za 10 km dolg odsek ceste od Nakla do odcepa pri letališču Brnik, od tam dalje proti Ljubljani trasa še ni določena. Od treh zamisli poteka zahodna mimo Smlednika in Medvod do Podutika, srednja od Brnika na Vodice, Šmartno-Sentvid, in Podutik, vzhodna pa Brnik-Vodice-Dobrava-Moste.

Razvoj fotografije

V galeriji Prešernove hiše v Kranju so pripravili razstavo pod naslovom "Razvoj fotografije na Slovenskem od 1840 do 1918". Na fotografskem področju se Slovenci s ponosom ozremo na zgodovino, saj je Janez Puhar izumitelj fotografije na steklo.

Manj vemo o stari fotografski umetnosti na Slovenskem. Razstavljenih je bilo 59 fotografskih povečav, s katerimi so izenačili originalne fotografije raznih velikosti. Ob odprtju je izšel tudi katalog z zgodovinskim orisom razvoja fotografije.

Delavcev v KP vedno manj

Tudi v Celju so se pogovarjali o delu v celjskem, koroskem in premovalniškem območju. Ugotovili so, da so se vrste ZK "okrepile", toda delavcev je v partiji vedno manj in najmanj je delavcev v partiji v industrijskih krajih.

Rekli so, da bodo odslej morali pozorno spremljati zapuščanje ali izstopanje iz partije in izluščiti vzroke. Sprejemanje novih članov pa naj bi ne bilo formalistično. — I, kaj hočemo, koristilavcev je vedno dovolj, idealisti pa v partijo ne gredo, ker raja, ki so ga obljubljali, komunisti doslej še nikjer na svetu niso ustvarili, tudi v "samoupravljalni" Titovini ne.

Hud porast cen v januarju

Lansko leto so se v Jugoslaviji borili z vso vno proti inflaciji ter napovedovali, da jo bodo spravili na letno raven izpod 15%, ko je ponovno dosegla skoraj 30%.

V letošnjem januarju so cene ponovno močno poskočile, povprečno kar za 1,7% ali na letni ravni 20,4%. Porast je bil večji kot katerikoli mesec lani z izjemo novembra, ko so cene porastle 2,3%. Največ so k povišanju cen doprinesli kmetiji.

Zaradi izvoza železne rude (tudi clevelandске jelekne so odvisne od nje), je labradorsko pristanišče Sept-Iles v 25 letih napredovalo od 1.200 na 35.000 prebivalcev. Iz nekdanje ribiške vasi je nastalo živahno mesto s povprečno najboljšim zaslužkom v Kanadi.

Labradorska železna ruda vsebuje 35-40% železa, pa jo na mestu predelujejo v koncentrirane kroglice (pellets), ki vsebujejo 66% odstotkov železa. Tako se prevozní stroški zmanjšajo skoraj za polovico. Tudi labradorske vodne sile dobivajo vedno večji gospodarski pomen. Na izkoriščanju več kot 7 milijonov konjskih sil Churchilllovih vodopadov je močno udeležena angleški kapital. Ti vodnari imajo 105-krat toliko vode, kot je porabi Montreal, "kanadski Pariz".

ski pridelki 3,8%, nato pa industrijski izdelki 1,6%.

Višje cene so povečale življenjske stroške za 2,7% napram onim v lanskem decembru.

AMERIŠKO DOMOVINO v vsako slovensko družino v ZDA in Kanadi!

CLEVELAND, O.

MALI OGLASI

HISA NAPRODAJ

s štirimi spalnicami, z aluminijem obita, bungalow tipa, dvojna priključena garaža, polna klet, z rekreacijsko sobo. Dosti posebnosti.

EUCLID

privikrat naprodaj, tri leta star zidan ranč, s tremi spalnicami, dvojna priključena garaža. Polna klet. V okolici novih domov.

UPSON REALTY

499 E. 260 St. 731-1070
Odperto od 9. do 9.

Avgust Senor:

ZLATARJEVO ZLATO

Toda brez sodnika, brez poglavarja ne gre. Turčin je bil na vasi popolnoma svobodni. Hodil je z vojakom po cesti in prepeval. Nekoč je ugle dal Maro. V Turku je vse zavrelo, kakor so mi rekli. Potem je prišla zapoved, da ga moramo spustiti na svobodo, ker so ga zamienjali za naše ljudi, ki jih je ujel požeški paša. Ukazano mu je bilo, da mora v Ivanič. Ko sem prišel domov, so mi rekli, da se je mudil v vasi nekakšen mazač, majhen, škiljast, ki je zdravljal ljudi in živino ter prodajal različne maže. Mara mi je povedala, da ji je ta pritlikavec ponujal neko mažo, gledal okoli hiše in povpraševal po meni. Po meni? Kaj mu bom jaz? Saj sem hvala Bogu zdrav. Jaz se ga ne spominjam. Tretji dan, so pravili, je svojo robo napravil na kljuse in jo odkresal proti dolnji Krajini. Potem se nisem več zanimal za to. Ali ni dovolj pohajkovačev na svetu? Doma pa smo živeli srečni in zdravi. Toda nanaglo je prišel ukaz, da gospod ban Peter Bakač zbira veliko vojsko zoper Turke. Vojvode so zbrali vse vojsake in mene so uvrstili v Radmilovičevo četo. Poljubil sem sinka, objel ženo in ji naročil, naj pazi na otroke. Druge krat se sem vesel v boj, toda to pot mi je nekaj stiskalo srce. Slutnja ali kaj. 'Miloš, božja roka naj te spremlja in vrne,' je vzdihnila žena in me objela okoli vratu.

Ban Peter ni bil škurbasta babica, temveč moč železnih zob. Če smo mi udarili, je Turek držal, in če smo zopet udarili, se je Turek pognal v beg. Ban Peter jih je podil kakor mačka miši. Ko jih je po človeško pobil, da je bila Krajina mirna, smo šli prepevajoč domov. Ves dan sem

hobil in vso noč. Bili smo še dve uri oddaljeni od naše vasi. Precej nas je bilo, sami haramije. Srečal sem kmeta iz sosednje vasi. 'Bog daj, stric! 'Dal Bog!' mi je kmet plaho odzdravil. 'Kaj je, stric, zakaj me gledaš postrani? Kako je doma?' — 'Nič, nič. Hudo! Vsi so zdravi.' — 'No, hvala Bogu!' sem se razveselil. Kmet je odšel, mi pa proti vasi. Prišli smo do griča. Mare ni bilo. Čudno! Toda čakaj, dragica, danes te bom pritehl. Tedaj je nenadoma padel pred nas Gjorgje, sinko našega kneza. 'Za božjo voljo, ljudje, hitreje!' — 'Kaj je?' smo vsi vzklikli. 'Hitro v vas! Požeški Turki so nas zjutraj napadli. Odvedli so živino in ljudi,' je povedal. — 'Kaj je, kako je bilo, Gjorgje?' sem vprašal ves iz sebe. — 'Okoli poldne so pridrevli kakor grom z jasnega, vsi na konjih. Pred njimi Jusuf in z njim tisti mali mazač, no, oni škiljavec. Hudo bo, smo mislili. Kar je bilo živine doma, so jo vso odvedli. Oni zdravnik pa je povedel Jusufa do tvoje hiše, Miloš. Vstopila sta. V hiši je nastal krik. Staro mater sta vso krvavo izvlekla iz hiše in jo kakor kladu vrgla ob tla, ženo in sina pa sta vzela k sebi na konja in hajd v šumo! 'Pozdravi junačka Miloša!' se je zasmel mazač, ko je videl, kako sem okamenel. Takoj nato je hišo objel plamen. Ubili so tudi popa in njegovo ženo ter razrušili cerkev. Joj, joj!' — Oči so se mi zalile s krvjo, zarjul sem kakor besna zver in, kot bi me veter nosil, sem pohitel naprej v vas do svoje hiše. Pogorišče! Frazno, pusto! Kleenil sem na tla, na ostanke svoje sreče. V srcu pa mi je bilo neizmerno hudo.

(Dalje prihodnjic)

Gospodar: Vinko Rožman
Glasbeni odbor: Janez Rigler, Viktor Modic, Matt Dolenc
Pevske vaje se vršijo v cerkveni dvorani pri Sv. Vidu.

Dramatska društva

DRAMATSKO DRUŠTVO LILJA
Predsednik August Dragar, podpredsednik Rudi Hren, tajnica Mojca Slak, 5405 Stanard Ave., Cleveland 44103, 881-1725; blagajnik Edi Mejač, zapisničarica Nežka Tomc, programski odbor Ivan Jakomin, Jakob Mejač, Srečo Gaser, Zdenka Zakrajsek, Ivan Hauptman, Janez Tominc, odrski mojster Frank Jenko, bara Lojze Mohar, reditelj Peter Trpin in Stane Krulc, knjižničar Frank Jenko, športna referenta Mark Jakomin in Tone Hauptman, nadzorni odbor Matija Hočevvar, Miro Celestina, Lojze Zupančič.

Seje vsak prvi ponedeljek v mesecu ob osmih zvečer v Slovenskem domu na Holmes Ave.

Slovenski domovi

DOM ZAPADNIH SLOVENCEV
6818 Denison Ave.
Bob Prince, Predsednik; Anthony Simcic, Podpredsednik; Pauline Stepic, Blagajničarka; Mary Estanik, Zapisničarka; Ella Pultz, Tajnica Nadzorni odbor, Mary Estanik, Anthony Simcic, Marie Zeitz.

Seje vsaki tretji četrtek v mesecu ob pol 8 uri Zvečer.

FEDERACIJA SLOVENSkih NARODNIH DOMOV
Predsednik Edward Skufca, podpred. Ella Samanich, tajnica Anna Mae Mannion, blagajnik Harry Blatnik, zapisničarica Josephine Zakrajsek, dopis. tajnik Dan Pavsek, nadzorniki Louis Savovic, Mary Dolsak, Louis Fink. Seje so vsaki drugi mesec.

SLOVENSKI NARODNI DOM NA ST. CLAIR AVE.
SLOVENIAN NATIONAL HOME
6409 St. Clair Avenue
President — Edward Kenik
Vice Pres. — Albin Lipold
Sec. — Ann Marie Zak
Treas. — Frances Tavcar
Rec. Sec. — Julia Pirc
Josephine Zakrajsek
Ulrich Lube
Josephine Stwan
Cyril Rovanssek
Antonia Zagar
John Perencevic
June Price
James Novak
Charles Ipavc
Stan Mezie
Louis Arko
Edward Godic
August Pust
Ann Opeka
Frank Azman
John Milakovich
1st Alternate — Louis Peterlin Jr.
2nd Alternate — Robert Klancher
Seje direktorija so vsaki drugi turek v mesecu v sobi nasproti urada S.N.D. Začetek ob 8 uri zvečer.

KLUB LJUBLJANA
Predsed. Kristina Kovach, podpredsed. Steffie Jansa, tajnica Mae Fabec, 6015 Cedar Wood Rd., Mentor, Ohio 442-3785; blagajnik Tony Yerak zapisnikar Louis Lodvik. Nadzorni odbor Josie Skabar, Eddie Hampiri, Anna Bracklow, Kuharica Mary Dolšek. Frank Rupert, stric; Pevovodja Frank Rupet. — Seje se vršijo vsaki drugi turek v mesecu ob 8. uri zv. v SDD na Reher Ave.

SLOVENSKI DRUŠTVENI DOM RECHER AVE., EUCLID, OHIO
Predsednik Ed Leskovec, podpredsednik John Troha, 1839 Kapel Dr., tel. 261-5886, tajnik Ray Bradac, blagajnik William Frank, zapisnikar Joe Petric Jr., nadzorniki Louis Sajovic, John Hrovat, William Jansa; gospodarski odbor: Al Novine, George Carson, John Bozic; direktorji: Joe Kusar, Phil Alich, Joe Klopovich, Ron Suster; častni predsednik Joseph Trebec, častni tajnik Stanley Pockar. Seje so vsaki tretjo sredo v mesecu ob osmih zvečer v SDD na Reher Avenue.

SLOVENSKI DOM
15810 Holmes Ave.
Predsednik John Habat Jr., podpredsed. Dan Pavsek, Sr., blagajnik Joseph Ferra, zapisničarica Sophia Magayna, fin. taj. Frank Koncilja; nadzorniki Mary O'Kicik, Frances Somrak in Keith Smrekar, gospod. odbor John Churney, Eugene March, Bob Osolin, ostali direktorji Robert Osolin, Ed Habat, Joe Jerkic, nar. domov Joseph Ferra, Henry Bokal; upraviteljica Agnes Kolovich. Seje so vsaki 4. ponedeljek v mesecu ob 7:30.

SLOVENIAN WORKMEN'S HOME
15335 Waterloo Rd.
Cleveland, Ohio 44110
President: Anthony E. Sturm
1st Vice-Pres., Frank Videmsek
2nd Vice-Pres., Rudolph Zakely
Financial Sec'y., Helen Sturm
Treasurer, John Prince
Rec. and Corresp. Sec'y., Cecelia M. Wolf

AUDITORS: Frank Kristoff, Ann Kristoff, Stanley Grk and Tony Umek.
HOUSE COMMITTEE: Frank Kristoff, Chmn., Frank Koss, Joe Prime, Stanley Grk, Tony Umek and Frank Videmsek.
Legal Advisor: John Prince

Trustees: Jennie Marolt, Mary Dolsak and Boris Kozel
Alternates: John Cech and Frank Grk
Meetings held every fourth Thursday at 8 p.m.
HALLS AVAILABLE FOR ALL OCCASIONS — phone 486-3018 or 5378.

LADIES AUXILIARY OF SLOVENIAN WORKMEN'S HOME
15335 Waterloo Road
President, Jennie Marolt; Vice-Preds. Mary Dolsak; Secretary Treasurer Cecelia Wolf, 261-0436; Recording Secretary, Florence Slaby; Auditing Committee: Mary Koss, Sophie Bayuk, and Bertha Dovan. Publicity Josephine Tomc.

FISH AND OTHER DINNERS EVERY FRIDAY FROM NOON TO 8 P.M.

SLOVENSKI NARODNI DOM, MAPLE HEIGHTS, OHIO
Predsednik Louis Fink, podpredsednik Fred Filip, tajnik Emil Martinek, blagajnik Joseph Stavec zapisničarica Anna Ranik, nadzorniki Frank Urbancic, Al Glavic in Anton Kaplan, gospodarski odbor Al Glavic, Millie Lipnos, Anton Kaplan in Albert Lipnos, odborniki; Anton Perusek, Antonia Stokar, Louis Kastelic in Robert Hočevvar, Anton Stimet, Louis Ferfolia. Seje vsaki četrti turek v mesecu ob 7:30 zvečer, v SND, 5050 Stanley Ave., Maple Heights, Ohio.

V blag spomin

prve obletnice smrti naše

ljubljene matere

HELEN PETEK,

rojena ZOBEC

ki je v Gospodu zaspala
15. marca 1976

Le počivaj v miru božjem

naša mamica predraga!

Misel in spomin na Tebe,

vsem ostaneta nam blaga! (I.Z.)

Žaljujoči:

Mary Kovach in Helen Tivader

hčeri;

Mathew in Alvin - sinova

ter ostalo sorodstvo.

Cleveland, Ohio 15. marca 1977.

LADIES AUXILIARY OF EUCLID SLOVENIAN SOCIETY HOME
20713 Reher Ave., Euclid, Ohio
President, Mary Kobal
Vice President, Christine Kovatch
Recording Secretary, Marica Lokar
Secretary and Treasurer Mary Ster, 1871 Rush Rd., Wickliffe, Ohio
Tele.: 944-1429
Audit. Committee: Christine Kovatch, Anna Kutcher, and Danica Hrvatin
FISH FRY'S SERVED EVERY FRIDAY FROM 11 AM TO 8:30 PM AND OTHER MENUS.

UPRAVNI ODBOR KOPORACIJE "BARAGOV DOM", 6304 St. Clair Ave. Cleveland, Ohio 44103
Predsednik Frank Grdina, podpredsednik in upravniki Stane Vidmar, tajnik Janez Ovsenik, blagajnik Anton Oblak, oskrbnik Janez Košir, knjižničar Frank Cerar, odborniki: Frank Tominc, John Zakel, Frank Kamin, Frank Slemc, Joe Starič, Jože Tominec, svetovalec: Karel Strnad in Lojze Bajc. — Dom ima prostore za razne prireditve. V Domu je Slovenska pisarna in knjižnica. Telefonska številka je: 881-9617.

V blag spomin

5. OBLETNICE SMRTI
MOJEGA LJUBEGA SOPROGA,
OČETA, STAREGA OČETA
IN BRATA

FRANK MATOH

ki je zatisnil svoje
oči 14. marca 1972

Kako moje srce pogreša
mehkobo Tvojih besedi,
pogreša moč ljubezni Tvoje,
pogreša topli žar oči.

Nihče odvzeti mi ne more
ljubezni vroče, ki gori za Te,
nihče spominov dragih,
ki vedno v mojem srcu tle.

Žaljujoči:

Mary — soproga
Frank in Edward J. — sinova
vnuki in vnukinje
Ostalo sorodstvo.

Cleveland, O. 15. marca 1977.

SLOVENSKA PRISTAVA
Predsednik Jože Leben, 1. podpred. Jože Kristanc, 2. podpred. Stane Rus, tajnik Filip Oreh, 29800 Robert St., Wickliffe, O. tel. 943-4681; blagaj. ga. Berta Lobe, odborniki: Jože Bojc, Ivan Hočevvar, Maks Jerič, Ivan Kosmač, Louis Lobe, Franc Lovšin, Pavle Lavriša, Lojze Mohar, Lojze Petrič, Edi Podražaj, Stanko Prislani, Janez Švigelj, Martin Tominc, Edi Veider, Janez Varšek, Matt Novak in Vili Zadnikar.

SLOVENSKI NARODNI DOM
3563 E. 80 St.
Predsednik: Al Stražar
Podpredsednik, Alan Novak
Tajnik, Mary Wolf
Blagajnik, Ray Habian
Zapisnikar, Eddie Skufka
Nadzorniki: Richard Martinsek, Antonia Stokar, Mary Prosen.

AMERIŠKA SLOVENSKA KATOLIŠKA JEDNOTA

NAJSTAREJŠA SLOVENSKA
KATOLIŠKA ZAVAROVALNA
ORGANIZACIJA V AMERIKI

• Mi izdajamo najmodernejšo celoživljensko in ustanovno (endowments) certifikate za mladino in odrasle od rojstva do 60. leta; vsote so neomejene nad \$1,000.

• Naša ugledna bratska organizacija Vam poleg zavarovalnine nudi tudi verske, športne, družabne in druge aktivnosti. Pri nas imate, na primer, priložnost udeležbe pri kegljanju, igranju košarke, itd.; nadalje se lahko udeležite plesov, poletnih piknikov, športnih turnej in božičnih prireditev za otroke.

• SLOVENCII! PRIDRUŽITE SE SLOVENCEMI

• ZAPOMNITE SI — PRI NAS DOBITE OSEBNO POZORNOST!

Za podrobnosti in pojasnila stopite takoj v stik s sledečimi tajniki/tajnicami (ali pa pišite v glavni urad: 351-353 N. Chicago St., Joliet, Ill. 60431).

JOSEPHINE WINTER, društvo št. 150, Tel. 341-3545
3555 E. 80th Street, Cleveland, Ohio 44105

GIZELLA HOZIAN, društvo št. 170, Tel. 251-2579
1590 Sheridan Road, Wilmette, Ill. 60091

ANNE TUSHAR, društvo št. 196, Tel. 741-0654
P.O. Box 731, Gilbert, Minnesota 55741

ČE SE SELITE

Izpolnite ta odrezek in ga nam takoj pošljite. Ni potrebno, da nam pišete pismo. Naslove menjamo dvakrat tedensko. Navedba starega naslova je nujna

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave. Cleveland, Ohio 44103

Moj stari naslov:

Moj novi naslov:

MOJE IME:

PROSIMO, PISITE RAZLOČNO

GRDINOVA POGREBNA ZAVODA

1053 East 62 St. 431-2088

17010 Lake Shore Blvd. 531-6306

GRDINOVA TRGOVINA S PONIŠTVOM

15301 Waterloo Road 531-1235

MAPLE HEIGHTS POULTRY & CATERING

17330 Broadway Maple Heights

Naznanjamo, da bomo odeslej nudili kompletno postrežbo (catering service) za svate, bankete, obletnice in druge družabne prireditve. Za prvovrstno postrežbo preizkusimo popolno odgovornost. Na razpolago vseh vrst perutnine. Se priporočamo.

ANDY HOČEVAR in SINOV

Tel.: v trgovini MO 3-7733 — na domu MO 2-2912

MULLALLY POGREBNI ZAVOD

Nahaja se med Memorial Shoreway in Lake Shore Blvd.
365 E. 156th St. KE 1-9411

- ★ Vse predpriprave v naši posebni privatni sobi.
- ★ Vera, narodnost in privatni običaji upoštevani.
- ★ Parkirni prostor. Zračevalni sistem.

24 urna ambulančna posługa in aparat za vdihavanje kisla.

Imenik raznih društev

Oltarna društva

OLTARNO DRUŠTVO FARE SV. VIDA
Duhovni vodja Rev. Edward Pevec, predsednica Mary Marinko podpredsednica Mary Bencin; tajnica in blagajničarka Mary Otocinar, 1110 E. 66 St., tel. HE 1-6933, zapisničarica Mary Farčnik; rediteljica Ivanka Pretnar. Nadzorniki: Dorothy Striša, Jennie Femec. — Seje so vsako prvo nedeljo v mesecu ob 1:30 popoldne v šoli sv. Vida.

OLTARNO DRUŠTVO FARE MARJE VNEBOVZETE
Duhovni vodja Rev. Victor Tomc; preds. Pavla Adamic, podpreds. Victoria Skarbetz tajnica in blagajničarka Rose Bavec, 18228 Marcella Rd. 531-6167; zapisničarica Mary Strancar. Nadzornice: Ivanka Tominec, Mary Podlogar, Amelia Gad, Zastavonošinja Ivanka Kete. Skupno sv. obhajilo vsako prvo nedeljo v mesecu pri 8. maši, isto dan popoldne ob 1:30 uri molitvena ura po blagoslovu pa seja v cerkveni dvorani.

Društva Najsv. Imena

DRUŠTVO NAJSVETJESGA IMENA FARE SV. VIDA
Duhovni vodja Reverend Edward A. Pevec, predsednik Stanley Hribar podpredsednik Joseph Hočevvar, slov. podpredsednik John Ovsenik, zapisnikar John Hočevvar ml. slov. zapisnikar Miro Odar, tajnik Greg Hribar, 1253 E. 60 St., blagajnik Charles Winter Jr. — Skupno sv. obhajilo vsako drugo nedeljo v mesecu pri 8.00 sv. maši. — Seja se vrši po sv. maši v cerkveni dvorani.

Pevska društva

GLASBENA MATICA
The Officers for the year 1977 are as follows:
President: June Price
1st Vice President: Marie Shaver
2nd Vice President: Marie Skorich
Treasurer: Carolyn Budan
Secretary Joseph Batis
Secretary: Catherine Hopkins
Auditors: Mollie Frank, Josephine Bradach, Carolyn Budan
Wardrobe: Marie Shaver, Mary Batis
Librarian: Mollie Frank, Marie Babbitt
Stage: Joseph Novak, William Mehaffey, Frank Ivancic

Publicity: Mollie Frank, Carolyn Budan, Charles Tercek
Our choral director is Vladimir Maleckar.
Rehearsals Wednesday evenings, 6417 St. Clair Ave.

PEVSKI ZBOR SLOVAN
Predsednik Joseph Penko podpredsednik Frank Ivancic, tajnik in blagajnik Matthew J. Dolenc, 1815 Sunset Drive, Richmond Heights, O. 44133 tel.: 281-1921, zapisnikar Rudolph Ivancic, nadzorniki: Joseph Trebec, John Poznik, John Znidarsic, pevovodja John Rigler.

Vaje so vsaki turek ob 8. uri zvečer v Slovenskem društvenem domu na Reher Ave., Euclid, Ohio.

PEVSKI ZBOR KOROTAN
Pevovodja Ing. Franček Gorenšek, predsednik Frank Lovšin, podpredsednik Anuška Lekan in Anka Mihelič, tajnica Leni Skubitz, blagajnik Lovro Rozman, arhivar Peter Dragar. Odborniki: Metka Hauptman, Andrej Kokal, Sonja Lekan, Muši Pogačnik, France Sever, Sonja Stepec in Janez Tominc. Nadzorniki: Ivan Hauptman in Jože Likozar.

Naslov: Korotan, 1116 E. 72 St., Cleveland, Ohio 44103.

PEVSKI ZBOR JADRAN
Predsed. Florence Unetic
2. podpreds., Gil Dobida in M. Dolsak
Tajnik-blagajnik Frank Bittenc, 2004 Nelawood Rd., E. Cleveland, O. tel. 541-2102.
Zapisničarica Betty Rotar
Arhivarke: Mary Pecjak, Louise Cosgrove, Kathleen Cesan
Nadzorni odbor: Ann Kristoff, J. Capko, Frank Kristoff.

Glasbeni odbor: Reg. Resnik, F. Kristoff, Angie Zabjek, F. Dobida Wilma Tibjash, Florence Unetic.
Veselični odbor: Sophie Bayok, Bertha Dovan, Ann Kristoff, C. Wolf, S. Matuch.
Poročevalci: Mr. Kaferle, Wilma Tibjash, Betty Rotar, L. Cosgrove.
Pevovodja, Reginald Resnik
Pevske vaje vsako sredo ob 8. uri v SDD na Waterloo Rd.

"SLOVENSKI FANTJE"
Pevovodja: Martin Košnik, Predsednik: Jože Melaher
Podpredsednik: Joseph Penko, Jr.
Tajnik: Daniel Postotnik, 6926 Hecker Ave., Telefon 431-7341.
Blagajnik: Joseph Marinko